

Factsheet uitdeelactie Plan Boom

Geriefhoutbosje

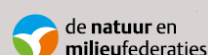
Geriefhoutbosjes, ook wel hakhoutbosjes, zijn aangeplante bosjes te midden van weilanden. Vaak zijn ze niet groter dan honderdvijftig vierkante meter. De term geriefhoutbosje verwijst naar de oorspronkelijke functie van deze bosjes: voorzien in het gerief, ofwel comfort, van de boer. Het hout uit de geriefhoutbosjes werd namelijk gebruikt voor gereedschap en de houtkachel. Nu zit het nut vooral in het leveren van biodiversiteit, het aantrekkelijker maken van het landschap en natuurlijk het verbeteren van de water- en bodemkwaliteit.

Geriefhoutbosjes zijn karakteristiek voor de regio's Utrecht-West, de Gelderse Vallei en de Kromme Rijnstreek. In het westen van Utrecht worden de geriefhoutbosjes vaak beschermd door een ringsloot om het vee buiten te houden. Het geriefhoutbosje kan zowel op natte als droge grond geplant worden. Van oudsher werden de natte bosjes geplant op plekken waar het weiland voor weinig anders gebruikt kon worden. Het L-vormige geriefbosje dat vaker op droge stukken stond werd gebruikt om koeien uit de wind te kunnen melken.

De bosjes zijn een belangrijke schuilplaats voor veel diersoorten, en bieden vogels nest- en slaapplekken. Daarnaast is een geriefhoutbosje het hele jaar door een belangrijke voedselbron voor rondtrekkende vogels. Het geriefhoutbosje trekt door haar diversiteit in soorten daarnaast verschillende andere plant- en insectensoorten aan wat bijdraagt aan een robuust ecosysteem. Doordat de bomen gefaseerd worden gebruikt als hakhout ontstaat er ook een variatie in leeftijd van de verschillende bomen. De combinatie van de variatie in leeftijd en boomsoorten bieden een leefplek met bescherming en voedsel voor dieren en insecten.

Mede mogelijk gemaakt door:

Boomsoorten

Bij een pakket voor een geriefbosje krijgt u 500 boompjes per pakket van 2 verschillende soorten bomen voor natte of droge grond. Bomen in een geriefhoutbosje hebben ieder 1,5 m x 1,5 m nodig.

Boomsoorten	Grondsoort (minder geschikt)	Hoogte	Bloeitijd
Nat			
Gewone es	Klei Veen	40 m	April - Mei
Zwarte Els	Zand Klei Veen	10-25 m	Februari - April
Droog			
Haagbeuk	Zand Klei	20 m	April - Mei
Zomereik	Zand Klei <u>Veen</u>	35-40 m	April - Mei

Aanplant en beheer

Plant de boompjes tussen half november en half maart. Lukt dit niet? Kuil de boompjes dan op: instructies voor opkuilen [vind je hier](#). Bewerk de grond voordat je gaat planten, bijv. door de grond te spitten. Plant niet te diep: plant de boom zo dat de bovenste wortels nét bedekt worden met aarde. Vaak zie je nog tot waar de boom in de grond zat op de kwekerij.

Zeker in de eerste jaren, als de wortels nog vrij klein zijn en nog weinig diepte hebben, is het goed om regelmatig water te geven. Ook in de winter, als het een tijdje achtereen niet geregend heeft. Doe dit echter niet iedere dag. Dan wordt de boom 'lui', en zullen de wortels bijna niet groeien.

Om de bomen tegen vraat te beschermen (bijvoorbeeld van konijnen) of verstoring (door katten, honden, mensen) kan je de stam de eerste jaren beschermen met wat gaas. Met een stokje langs de stam ter ondersteuning tegen storm en vertrapping. Let op: bind dit stokje niet té vast aan de stam. De stam wordt langzaam dikker en moet niet worden afgeknepen.

Hakhoutbeheer

Afzetten van hakhout eens per 10 tot 15 jaar. Afzetten houdt in dat bomen en struiken in zijn geheel laag bij de grond worden afgezaagd of omgehakt. Eventueel kan een aantal bomen blijven staan als overstaander. Het afzetten het liefst gefaseerd. De takken kunnen deels in het bosje verwerkt worden tot rillen.

Beheer opgaand bosje

Een andere vorm van beheer is gefocust op behoud van het landschappelijke houtgeriefbosje zonder eindkap. Het gaat vooral om het uitdunnen en snoeien eenmaal per 10-15 jaar. Een deel van het vrijkomend hout kan gebruikt worden voor het maken van takkenrillen.